

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Moravské Málkovice, okres Vyškov

Moravské Málkovice 16, 682 01 Vyškov

Identifikátor školy: 600 125 980

Termín konání inspekce: 23. a 24. září 2004

Čj.:	12-1347/2004-11039
Signatura:	ol5by102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje dvě třídy prvního až čtvrtého ročníku základní školy (dále jen ZŠ). Škola uskutečňuje svou vzdělávací a výchovnou činnost prostřednictvím vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96 - 2.

V první třídě se vzdělávají žáci prvního a čtvrtého ročníku, druhou třídu navštěvují žáci druhého a třetího ročníku. Škola má celkem 32 žáků. ZŠ je příspěvkovou organizací.

Zřizovatelem školy je obec Moravské Málkovice. Obecní úřad má sídlo na adrese: Moravské Málkovice č. 56, 682 01 Vyškov.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných vyučovacích předmětech (český jazyk, matematika a prvouka) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí dva pedagogové, z nichž jeden zastává ředitelskou funkci. Oba pracují jako třídní učitelé. Svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitelství na druhém stupni ZŠ. Tato skutečnost se částečně promítala do hospitované výuky. Používané metody odpovídaly mnohdy spíše stylu práce s žáky vyšší věkové kategorie.

Pracovní vztahy ředitelky školy a pedagoga jsou postaveny na jejich každodenních osobních kontaktech. Oba pedagogové jsou sjednoceni v uskutečňování koncepčního záměru činnosti školy ve smyslu naplňování základního vzdělávání ve čtyřech ročnících 1. stupně ZŠ.

Pedagogická rada se neschází dle pevně stanoveného harmonogramu, obsah jednání pedagogických rad se nezapisuje. Dle písemného prohlášení ředitelky školy se všechny vzniklé výchovně-vzdělávací problémy žáků neodkladně řeší. V důsledku absence zápisů z pedagogických rad nejsou tak na úrovni povinné školní dokumentace písemně dokladována jednání pedagogické rady o výchovně-vzdělávací problematice školy.

Hospitační činnost není preferována. Vzájemné předávání zkušeností o výchovně-vzdělávacích otázkách týkajících se aktuální situace ve škole se děje průběžnými rozhovory obou pedagogů. Kontrolní systém je zredukován na vzájemná ústní sdělení a operativní řešení nastalých situací. Tento styl kontrolní činnosti je zažitý.

Dalšímu vzdělávání učitelů je věnována náležitá pozornost, jsou vybírány kurzy a semináře, které svým zaměřením vycházejí vstříc potřebám školy (práce na počítači apod.).

Organizace činnosti školy je zajišťována navykým systémem, který vychází z dlouholetých zkušeností pedagogů a z jejich poznatků o žácích a o provozu školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní budova poskytuje vhodné prostory pro výchovně-vzdělávací činnost. Obě učebny jsou prostorné a jsou účelně a esteticky upraveny a vybaveny. Pro výuku tělesné výchovy slouží tělocvična. Ve třídách je k dispozici didaktická audiovizuální technika. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi a pracovními sešity. V kabinetu i ve třídách je dostatek vyučovacích pomůcek a didaktických materiálů. Pro výuku jsou k dispozici počítače. Tři nové počítače z poslední dodávky, které jsou pro výuku určeny, však nejsou zprovozněny - při vyučování tedy zatím neslouží (vyučující se zúčastňují vzdělávacích kurzů pro práci s PC).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola realizuje v souladu se svým zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2.

Výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s realizovanými učebními dokumenty. Učební plán pro jednotlivé ročníky je dodržován, učební osnovy hospitovaných předmětů jsou průběžně ke dni inspekce naplňovány.

Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků jsou vedeny a zachycují průběh vzdělávání a výchovy. Administrativní úroveň třídních výkazů a katalogových listů vykazuje dílčí formální nedostatky. Pedagogové nevyužívají možnosti udělovat výchovná opatření. V katalogových listech žáků nejsou zaznamenávány pochvaly ani opatření k posílení kázně. Dle vyjádření ředitelky školy je úroveň chování žáků vyrovnaná, bez výraznějších kontrastů, ať už v kladném či záporném slova smyslu. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola nevykazuje.

Rozvrh hodin respektuje pedagogické i psychohygienické zásady. Žáci mají možnost navštěvovat nepovinný předmět náboženství. Zájmové útvary škola žákům nenabízí.

Náležitá pozornost je věnována zajištění bezpečnosti dětí, což je zřejmé jak ze školního řádu, tak i z běžné organizace provozu školy. Škola vede knihu úrazů, z níž vyplývá, že úrazovost žáků je od roku 2001 nulová. Řád školy je vypracován s ohledem na plynulý provoz školy. Některé jeho pasáže je však třeba aktualizovat, některé body školního řádu jsou nadbytečné (přesahují kompetenci školy). Vnitřní i vnější informační systém je řádně zpracován. Rodiče jsou průběžně o prospěchu a chování svých dětí informováni prostřednictvím deníčků a žákovských knížek a dále na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách. Frekvence známek je dostačující. Kontakt školy s veřejností je dán téměř každodenním stykem pedagogů s rodiči většiny žáků a rovněž pravidelnými akcemi (např. vystoupením žáků při kulturních akcích pořádaných pro důchodce apod.).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka

Výuka byla hospitována v obou třídách u obou vyučujících. Vyučovací hodiny byly plánovány v souladu s naplňováním učebních osnov a v rámci učebních plánů. Příprava na výuku byla ze strany pedagogů zaměřena více na věcnou stránku probíraného učiva, poněkud méně na metodickou oblast. Důsledně bylo promyšleno využívání učiva k výchovnému působení na žáky – zejména v prvouce.

Kvalifikace obou vyučujících pro učitelství na druhém stupni ZŠ se pozitivně promítala do věcné správnosti probíraného učiva. Méně výrazná byla metodická oblast výuky.

Z uspořádání vyučovacích pomůcek v učebnách a z poznatků získaných při hospitacích je zřejmé, že pedagogové nemají materiální podporu výuky a metodiku učení navzájem natolik provázanou, aby svými didaktickými postupy pohotově využívali všech dostupných vyučovacích pomůcek pro názornou nebo diferencovanou výuku žáků. Audiovizuální didaktická technika, která je v učebně umístěna, nebyla v rámci hospitované výuky použita. Starší typy počítačů slouží žákům pouze o přestávce k relaxaci. Tři nové počítače nejsou dosud zprovozněny. Materiální podpora výuky byla v hospitovaných vyučovacích hodinách většinou jednostranně zaměřena jen na nejběžnější pomůcky.

Organizace výuky se v hospitovaných hodinách většinou vyznačovala rutinním stylem práce, který spočíval ponejvíce v rozhovorech se žáky, v zadávání úkolů, ve vysvětlení problematiky, ve vypracování zadaného úkolu, v následné kontrole a ve vyhodnocení. Struktura vyučovacích hodin byla většinou jednotvárná, chyběla pestrost v činnostech žáků, byly opomíjeny didaktické hry. Nebyly zařazovány relaxační chvílky ani průpravné cviky (např. uvolňovací cviky rukou před psaním apod.). K žákům byl sice zaujímán individuální přístup, ovšem pouze v rámci frontální výuky. Diferencovaně pojímané učení, zaměřené na rozdíly ve schopnostech žáků, preferováno nebylo. Činnostně pojaté učení, při němž by žáci po návodných didaktických krocích na základě vlastních činností sami vyvozovali závěry, se objevilo pouze ojediněle (např. v prvouce bylo využito zdařilé dramatizace modelové situace vyplývající z probíraného učiva o rodině k vyvozování závěrů samotnými dětmi). Práce s chybou nebyla vždy prezentována tak, aby byl žák přiveden k příčině svého pochybení. Zůstávalo většinou u faktografického rozlišení správného a špatného výsledku. Zejména při čtení byli žáci ponecháváni v navyklém chybování, aniž by byli systematicky přiváděni k odstraňování chyb v artikulaci, v přízvuku, v členění textu, v intonaci hlasu apod.

Žáci většinou plnili zadané úkoly ochotně, někdy však byli v důsledku jednotvárně strukturované hodiny méně motivováni k učení. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla v jednotlivých třídách postavena na rozdílných přístupech. Ve druhé třídě (2. a 3. ročník) byla pro vztah mezi žáky a vyučujícím jednoznačně určujícím faktorem přirozená autorita učitele a jeho klid a rozvaha. Veškeré učební činnosti tak probíhaly v pohodě a v plynulém pracovním tempu. V první třídě (1. a 4. ročník) byl uplatňován při výuce jistý temperament, který v některých případech pozitivně přibližoval problematiku probíraného učiva, jindy zase poněkud znesnadňoval plnění zadaných úkolů. Zejména při kolektivních odpovědích žáků na kladené otázky vznikaly mnohdy nepřehledné situace, které problematizovaly rozlišení správných a chybných odpovědí. Byl tak poněkud zpomalován proces učení. Jazyková kultura nebyla vždy důsledně sledována a rozvíjena. Většina žáků vykazovala při hospitovaných hodinách dobrou orientaci v probíraném učivu i značnou míru samostatnosti při plnění zadaných úkolů. To se projevovalo zejména v matematice. Někteří jednotlivci si však probírané učivo osvojovali obtížněji, aniž by měli přímo ve vyučovací hodině dostatek příležitostí k postupnému procvičení a zafixování získávaných vědomostí a dovedností.

Hodnocení práce žáků v hospitovaných hodinách bylo objektivní. Vzhledem k tomu, že oba vyučující se většinou snaží o okamžité opravování všech vypracovaných písemných úkolů už v samotné hodině, mají žáci i učitelé okamžitou zpětnou vazbu o dílčích výsledcích procesu učení. Jistým úskalím tohoto stylu práce však je nedostatek času pro naprostou důslednost při opravách chyb v pracovních sešitech žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka vykazují dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání se uskutečňuje formou dílčích prověrek. Škola si zatím neosvojila autoevaluační mechanismy, jimiž by systematicky zjišťovala, analyzovala a hodnotila výsledky své vlastní vzdělávací činnosti a vyvozovala tak koncepční záměry do budoucna.. Celostátně nabízených testů zatím škola nevyužívá.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT č.j. 12 944/03-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003
2. Třídní knihy I. a II. třídy vedené ve školním roce 2004/2005
3. Třídní výkazy a katalogové listy žáků I. a II. třídy
4. Kniha úrazů
5. Rozvrh hodin I. a II. třídy ve školním roce 2004/2005
6. Žákovské knížky a deníčky žáků I. a II. třídy
7. Písemné prohlášení ředitelky školy o skutečnosti, že pedagogické rady se nekonají ve stanovených termínech a že o nich není vedena dokumentace
8. Řád školy a Vnitřní režim školy platný ve školním roce 2004/2005
9. Pracovní sešity žáků (český jazyk - 3. roč.)
10. Pracovní sešity žáků (matematika – 3. roč.)
11. Sešity žáků (prvouka – 1. roč.)
12. Sešity žáků (psaní – 1. roč.)
13. Sešity žáků (český jazyk – 4. roč.)
14. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání obou pedagogů

ZÁVĚR

Po personální stránce je výchovně-vzdělávací činnost školy dobře zajištěna. V důsledku své kvalifikovanosti pro učitelství 2. stupně ZŠ jsou oba pedagogové zaměřeni více na obsahovou stránku výuky, poněkud méně na oblast metodickou. Organizace činnosti školy je založena na dlouholetých praktických zkušenostech obou pedagogů a na operativním řešení nastalých situací. Povinná školní dokumentace je vedena s výjimkou zápisů z pedagogických rad.

Materiální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. Využití vyučovacích pomůcek (zejména didaktické techniky) ve smyslu zefektivnění názorné výuky však není optimální.

Vzdělávání je uskutečňováno tradiční, většinou frontální výukou. Struktura vyučovacích hodin je zaměřena na zažité postupy, spočívající většinou v rozhovorech mezi vyučujícím a žáky, v práci s učebnicí a s pracovními sešity a v samostatném vypracovávání zadaných úkolů. Moderní pedagogické trendy preferovány nejsou.

Ve srovnání s výsledky školní inspekce, která proběhla v prosinci roku 1998, si škola udržuje dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.

V Brně dne 12. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. října 2004

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Mgr. Zuzana Štýbnarová, ředitelka školy

Razítko

Podpis

Mgr.Štýbnarová Zuzana,v.r...

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-04	12-1040/04/217-952
Zřizovatel	2004-11-04	12-1040/04/217-952

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.